

Anno 1755 Den 23 Februarii ben ik

Hiddo Woelstius als Leeraar van
Middelstum, en Toornwert opentlijk voor de
Gemeente bevestigt door de Wel Eerwaerde Heeren
Prædicanten P. de Jager Præd. van Westerwijf wert
en Menkweer, H. Blanksteint Præd. te Heijfinge,
en H. W. Schmaal Præd. te Cantens, welke Chiefe
Prædikte uit 1 Cor. 5: 23. waer op ik mijn dienst
begon, met de woorden van den Apostel. uit Gal. 4: 19.

Ledenaten bij mijn inkomste in dere Gemeente
gevonden

in de Oosterb. De Hoog Wel Geborene Vrouwe Mevrouw
van Middelstum etc. Donarije Leve. geb. Rengers.
Jannes Alles.

Aeltien Geerts wed. van Jelte Jans.

Heertie Jans en zijn vrouw,

Grietien Hendriks.

Meindert Alles,

Hindrik Beekter. ^{7 jaren}

Jan Poppers ~~Wed.~~ man, en zijn vrouw

molten horn. ob. Geertruid Regnerus.

ob. Pieter Hiddens en Chercher, en zijn vrouw

vertraact Aaltien Alderts.

Egbert Berents Molenaar, en zijn vrouw.

Hijkjen Freerks.

ob. Jacob Wijbes Pelmulder en zijn vrouw.

Jantien Sijmens.

to Middelstum, Jijfrouw Luythoffs. Wed. van Joh. Con. Heidegers.

Jijffer Sophia Elisabeth Fokkenius.

Cornelis Pieters, vover

Claes Martens, en zijn vrouw.

Martien Sijps Elma

Aldert Jans en zijn v. Diacon en zijn vrouw

Geefke Jans.

Albert Sammerts en zijn vrouw.

Jantien Alderts.

vert. Elisabeth jans wed. van Harke Willems.
Jacobien Gerrits wed. van Cornelis Richters.
Anje Tonnis.
Albert Pieters, en zijn vrouw.
Aafke Pelgrims.
Roelf Jacobs, en zijn vrouw.
Jantien Treerks.
Martinus Egberts, en zijn vrouw.
Reinderke Dutmers.
Melle Meertens, en zijn vrouw.
Anje jans.

vert. Trijnje jans, vrouw van Albert Abrams.
Renske Jacobs wed. van Thomas Hindriks.
Elisabeth Eijfes wed. van Jan Harms.
Jan Joesten, en zijn vrouw.
Anje Pieters.

16 in de kerkstraat
Juffrouw Grietie Pieters koster: wed. van D. Scheltema.
Trijnje Alberts, vrouw van Cornelis jans.
Eefke Derks, vrouw van Hendrik jans.
Harmannus Tonnis, en zijn vrouw.
Antie Jacobs.

vert. ob: Jochum Mindelts, en zijn vrouw.
Elisabeth Harmanni.
Abel jans Cuiper Diacon, en zijn vrouw.
Aafke Lamberts.
Martien Andries, vrouw van Jacob Zierks.
Jan Dutmers, en zijn vrouw.

ob: Anje jans
Bront Mennes, en zijn vrouw.
Anje Willems, en daer bij te huys
Stijntie Willems.
Jan Gijfes, en zijn vrouw.
Antie Willems.

ob: Trijntie Pauls, wed. van ^{Anne Sijverts.} Reinder Claasen.
Jan Pieters, en zijn vrouw.
Jantien Regnerus.
Aafke Bruijns, wed. van Reinder Claasen.
Harm Pieters, en zijn selstje Berents.
Willem Knuijver, en zijn vrouw.
Pietertie Melcherts.

ob: Anna Jansen, vrouw van Coop. Roelfs.
Renske Wijbes, vrouw van Harmannus.
Bastiaan ~~de~~ Bosch Vaandrik. ^{Wraanen}

Dienwerke Popkes vrouw van Abel jans 99
ob. Baatje jans wed. van Hendrikus Roda.
ob. Anje Heeres wed. van Harm Harms.

Hendrik Roelfs. en zijn vrouw.
ob. Anje Heeres.

Berent Affijn.

Meerten Remkes, en zijn vrouw.

Rensina Woelfius.

Sabina Mulders. wed. van Herman jans.

Aaltien Gerrits vrouw van Doctor Meints

vert:

Anje Sijmens wed. van Sent Tiddens.

Pieter Berents Westerhoff. en zijn vrouw.

Abigail Bredenburg.

ob. Jan Meertens, en zijn vrouw.

Jantien Trokkens.

ob. Adrik jans.

Jan de Grave, en zijn vrouw.

Grietien Wolters.

Lammert Ritzes,

vert:

Tallegien jans vrouw. van Hendrik Jacobs.

Martien jans. wed. van Jan Jochems.

ob. Vrouke Melles, wed. van Jacob Boelens.

Jurjen Trokkens, en zijn vrouw.

Albertien Liddes.

Gerrit Geerts.

Gerardus Nanninga Schoolmeester, en zijn vrouw.

Grietien Scheltema.

ob. Grietien Pieters wed. van Meerten jans.

29. 99. Jurjen jans.

bruyten 4 dorp

ob. Albertus Cijbes en zijn vrouw.

vert: Barberke Olchers.

ob. Menne Wolters en zijn vrouw.

Jantien jans.

Anje Jacobs wed. van Claas Hommes.

Roda school

Anje Alberts, vrouw van Jan Clafens.

Grietje Eberts. Wed. van Roelf Clafens.

Dienwerke Nannes wed. van Popke Alberts.

Jacob jans, en zijn vrouw.

Hilje Olchers.

100 Lijbeth ^{Cornelis} Geerts wed. van Claas Geerts.

Jan Douwes, en zijn vrouw
Teike jans
ijde Gerrids, vrouw van Freerk Egberts.

ob Jan Freeriks, en zijn vrouw
Dietjen Cornelis.

Egbert Geerts, en zijn vrouw
Aafke Klaasen.

Gerrit Doornbosch.

Reinder Allerts, en zijn vrouw. ^{ouderling}
ijde Sijmens.

Evert Alberts Schipper, en zijn vrouw
jantien jans

jan klaasen, en zijn vrouw.
Pieterke Roelfs.

Melle Pauls, en zijn vrouw.
Tietie Tjarks.

ob Anje jans wed. van jan jans.

Sijmen Everts, en zijn vrouw.
Jenbechien Kokkes.

Anje Hindriks, vrouw van Cornelis Writzer.
Berent jans korvemaker.

ob: Writzer Cornelis, en zijn vrouw.

ob: Eltjen Eltes.

Auke Arijs huys vrouw van Hebel Harms.

ob: Cornelis jans.

ob: Vrouke jans wed. van Kokke jans

ob: Jacob jans, en zijn vrouw.

Grietien Nanninga.

ob: Claas Derks, en zijn vrouw.

Trijnje Luytiens.

8
Toornwert

iiid.

Anno Domini 1755.

Des Heeren H. Avondmael gehouden.
en toegelaten.

Den 30. Meert het Avondmael gehouden, en toegelaten.

Jantien Hoenderken vrouw van H. Woelesius. Pastor met
getuygenis van Engelbert.

ob: Trijntie Pieters wed. van Folkert Lijties met Attestatie
van Warfhuizen.

vert: Hendrik Wichers

Gaijke Medendorp en zijn vrouw alle drie met Attestatie

ob: Aaltien Ter Maats. van Groningen.

Den 22. juni 1755 H. Avondmael gehouden.

Den 28. September 1755 H. Avondmael gehouden, en toegelaten

Harmannus Franzen en (nae Belijdenisse.
vert: Jannes Klaafen

Den 28. December het H. Avondmael gehouden, en toegelaten

Etje Harmens Huysvrouw van Gerrit Jans met Attestatie
van Lellens, gedateert den 3. Nov. 1755.

1756 Den 28. Maart het H. Avondmaal gehouden.

Den 24. juni preeck gedaen door D. A. Piërius
Pastor te Noordhaaren. mit Matth: 8: 1-5.

en den 26. het Nigtmaal gehouden. en zijn als
Lidmaten tot dese gemeente toegelaten.

1 De E. Oeke Pieters. met kerkelijke Attestatie van Cantens.

2 De E. Trientien Joesten huysvrouw van Juij Dornbosch:
met kerkelijke Attestatie van Westerwijtwert.

3 De E. Jacob Hillbrandts. met kerkelijke Attestatie

4 Nog is op voorgaende belijdenis aengeroepen De E. Jan Menning.

Den 26. September het H. Avondmaal gehouden.

wanneer als Lidmaten tot dese gemeente zijn toegelaten.

1 De E. Jacob Claasen met kerkelijk attestatie van

2 De E. Tritze Jans dochteren. met kerkelijke attestatie van Uithuysen.

3 en de reless huysvrouw Annegje Willems met kerkelijke
attestatie van Groningen.

Den 26. December het H. Avondmael gehouden.

wanneer als Lidmaten tot dese gemeente zijn toegelaten

J. L. Coobe Roelofs,

J. E. Jan Pieterßen

vert: J. Verb. Maregiens Jans J. D.

(alle dese
nae voorgaende Belijdenisse.

Anno Domini 1757.

Den 27 Meert het H. Avondmael gehouden.

Den 3 Julii het H. Avondmael gehouden, en toegelaten.

1 De E. Claas Jans,

2 De E. Sijmen Lues,

3 De E. Allert Keenders, en

deszelfs huysvrouwe

4 Geertien Theophilus

Dere alle
nae voorgaande
Belydenisse.

Den 25 September Het H. Avondmaal gehouden.

Den 25 December Het H. Avondmaal gehouden, en toegelaten.

D. E. Geert Jans met kerkelyke attestatie van nithuis.
Ifter Meeden en laest van Stitswert.

Nog De E. Rienje Lues, en

Geessen Jans huysvrouwe van
Pieter Jans Toypenga.

Dere twee
nae voorgaande
Belydenisse.

vert.

1758.

Den 2 April. Het H. Avondmaal gehouden.

Den 9 Julii. Het H. Avondmaal gehouden, en toegelaten:

De E. Harm Jacobs Nae voorgaande Belydenisse

Den 10 September. Het H. Avondmaal gehouden en toegelaten:

1 De Erb. Trientien Reinders wed: van Theophilus
Jannes met kerkelyke Attestatie van onderwierum

2 De Erb. Roelfjen Hindriks huysvrouwe van
de Wedman Jan Jurjen Poppe. met kerkelyke
Attestatie van Cantens.

3 De Erb. Anje Jacobs huysvrouwe van De E.
Evert Sijns Elma, Nae voorgaande Belydenisse.

Den 4 Jan: 1759: Het H. Avondmaal gehouden, in
plaats van den 31 Decemb: 1758. wegens
mijn ziekte het acht dagen nitgesteld
zijnde.

Den 15 April Het H. Avondmaal gehouden. en toege-
laeten.

1 D. Erbaere Martien jans J. D. nae belijdenis.

Den 1 julii Het H. Avondmaal gehouden.

Den 16 September Het H. Avondmaal gehouden, en
toegelaeten.

1 De E. Derk Roelofs Ollersma, met
kerkelijke Attestatie van Oldenove.

2 Jacob Jacobs, met kerkelijke Attestatie van
Oberqum.

3 Egbert jans, met kerkelijke Attestatie van
Zijdwolde.

4 Geertruid Uels, huysvrouw van Meerten
Cornelis, nae Belijdenis.

5 Lijsebeth Meinders J. D. nae Belijdenisse.

Den den 30 December het H. Avondmaal gehouden
irbo.

Den 13 April het H. Avondmaal gehouden.

Den 6 julii het H. Avondmaal gehouden. en
toegelaeten

1 De Erb. Grietien jans J. D. met kerkelijke
Attestatie van Nithuyster-Needen.

2 De E. Jan Koerts, en zijn huysvrouw

3 Liefke Willems, beide nae belijdenisse.

Den 14 September het H. Avondmaal gehouden, en toegelaten

De E. Freerk Roofkens met kerkelijke attestatie
van Bedum.

Den 2 jan irbi in plaats van in December irbo wegens
de invallende Maedik beurt den 28. December te Zijd-
wolde.

Anno Domini, 1761.

- Den 22 Meert het H. Avondmaal gehouden.
- 1 Den 5 Julii het H. Avondmaal
gehouden, en toe-
gelacten,
- 2 De Chierugijs
Henrikus Wichers,
en oetzelfs huysvrouwe
Trientien Willems
met kerkelyke Attestatie van Delfzijl.
- 3 De Erb. Grietien Cornelis, huysvrouwe van
Berent Harms vijfschootwever; nae belijdenisse.
- en toegelacten. De Eerbaere
Swaarten Landt huysvrouwe
van Gaijke Middenoep met
kerkelyke Attestatie van
Groningen. ^{nog Melle Pauls}
_{nae belijdenisse.}

Annus 1762

62

Den 11. April 4 N. Avondmael
(na de dood van de zaligen
Herc N. boelesig) bedient
en in behoudense toegelaten
de AW. G. H. R. I. Leue

H. Blankstein
Sul. Hunsing

Den 18 Junij de proefpredicatie gedaan door
M. Antonides, pred. te Onderwierum etc.
En consistorie gehouden, so als blijkt uit
de volgende consistoriële acten
Acta Consistorii gehouden
Den 18 Junij 1762.

Art 1

De Vergaderinge werd met
den gebede geopent door
den welren. He. M. Antonides

Art 2.

waren present

gecommitterde uit de Classy
Edo. M. Antonides pred.
te Onderwoy & Dyshorn
Edo. H. Blankstein, pred.
te Hunsing

uit de kerkeraad

Harm petrus Oudshing

Jacob Jan

Marten Remke

De schoolm^r G. H. Vanninga

} Diaconen

Dinsd in overweging genomen
 hoe Lysebet Dysses wel eer ge-
 muut an Jan Wams representeer
 Admaet der gereformeerde kerk
 en nu hertrouwt an Jan Willem
 Roomsgelinde Hans ook selve
 Sedst een geruime tijd met hem
 na de paape kerk pleegde
 te gaan: was als de Oudshing
 verklaerde dat sy van den overleg-
 Lerar met hem eens de ander
 meet was aangesproken en besp-
 ten van beverschap gedaen had
 naar schaar beantwoord. terinz
 men meer geloofde dit te
 geheelijk tot de Roomse kerk
 was overgegaan.

Gen. dte Lysebet Dysses is
 ten bepaelder tijd geüitert om
 voor de conhistore te be-
 schryven Dog niet opgekouren
 en heeft de sgenderinge geoordet
 dat Do Antouides als die de
 proefpredicatur gedaen had, en
 dat den pastur Loui stoude
 met den Oudshing by wege
 van huusbesoekinge nog mach
 haer soude aanspreken, om
 mit haer mond de zonde bely-
 dnisse van haer gesintheit
 inogelyke te verstaen en
 haer de gevolgen in cas van
 volkerdinge in de bezonne proeflyc
 crastlyc voo te houden; op dat

Art

op dat to de Christelijke
voortgang in een taak
van dat uitsigt na mogelijk mog-
te bevestigd worden, en alle
klagen van preceptanten den
verdagvaerden afgesneden:
gelijk geschiedt...

Art. 4.

Quamen te rug De Antwoorde
met d. Ouder. en rapporten
den dat de vrouwe niet te
hant gevonden hadde, de
na te leggen van den man
in een nabuig dorp afwezig was

Art 5

Werd geordent dat de lake
voor eerst daer te laten
en an te verdeel van de clare
te geveer, en vervolgens na
gemeen goedvinden deselve
te versouwen.

Art 6

Werd in omvage gegeven of ook
jemand nog iets had voor te
stellen, doch niet gevraat

Art 7

Werd de pgaadening met den
geveer besloot a De Oude.

Middelsh Dinsd. Juni 1752

H. Blanksteen
Erel. Ontvinge scriba

Den 20 Juni '52
Dor my 't woudmaets bedent
H. Blanksteen

1762.

Den 17^{den} 2bris de proefpred: gedaan door Dom. M.
Antonides pred: te Onderwouwen, en confistorie
gehouden.

Hierop den 19^{den} rit het Heilig Avondmaal inhield door
B. C. Hase. Br. v. Bredum:

Acte Consistorie kerkli.
in Delft den 17^{den} Sept 1762.

Art 1.

De vergaderinge werd
met den gebede geopent
a Dom. Gode M. Antonides

Art 2

Zeden van dese Vergadering
waren dezelv als in de vorige

Art 3

rapportende de 2 predicante
an den kerkenraad dat sy
4 advys van de Classis hadden
ingenomen na de vorige handelingen,
welk was dat als nog een
der 2 predicante gen. elte a y sebo
Lijstes sou later afragen, of synog
kon verstaen om voor een predic.
en den ouderling particulier te
verschynen dan het beves
an het huis afwaarten, en
te rede staen; en dat sulx
geschied is door Do Klankstein
doet te verzoekt also by den
ouderling antwonda, dat wel
wisten dat by paupis was,
de saak afgedoen, vervolgens

Dat ook hier van de Class
berigt gegeven zijnde, besloot
wel dat na herkomst
tot de afschrijvinge sou worden
voortgegaan

Art 5.

Werd tevens door de mede.
gevraagd an de leden van
den Raad of ook bevestig
waren, gelijkt is gerust sey,
dat vorkind zondags mede
naman na Bedam 'n geen
Larheid met geheel onbekent
was, en is besloot dat op
de woogden an te spreken
om hnto op de bequenste wyse
te brengen

Art 6.

Werd in om vraag gegeven
of ook ook uit de leden
de herken raad eenige beden
kinge hadden tegen v be
sluit der Classy waarom
men tot de afschrijvinge
niet sou voortgaan, en
werd eenparig v advies
van de Classy goedgekeurd

Art 7.

Is eenparig goedgekeurd
en gesolvent in de herken
raad dat dan tot de gewone
voorbereidelyk nam: de beken
makinge van de spel
van der medischtoets sou wor
den voortgegaan: so nochtan
dat eerst met 3 zondagen
stret agte een. mee tussen
de eerste en 2. herindiging
14 dage sou verlopen, so ook
tussen de 2de en 3de welke
soudt beroeminge van den perstren
en afgedwaaldy pleegte geschiedt

op dat so dele en geene
meiden gelegenheid moge
hebben om, in geval by toedrog,
der afgedwaalden an te sprek
en met reddingen en omarming
bevoorcht te den; en by om
dy te bevaden en na geade
mit te sijn, om in u letter voor
te comen.

Art 8

Werd en onroegde gegeven
of nog pincant jets te om
neven had

Art 9

na resolute der acten
word de ogendering a dom
preside met den gebede
behoeten

Middelst. d. 17 Sept 1762

By Blackthorn
Eed. Husby Senby

—

Den 22^{den} Decemb. De voorbereingeh gehouden door mij

L. L. Hof. h. l. Bedum.
Met Attestatie overgekomen van h. Bedum, Grootje
Peters van de h. h. School.

N. om dat hier nog dienden voorafgesteld de acte
van de Confessie gehouden den 15 Decemb. 1762.
Soe siet van de H. Avondten: Bediening, 2 bladzijden
verder

Acta Capituli habiti 18 Dec. 1762.
art. 1.

De vergadering werd met den gebede
geopent art. 2.

presente leden waren

- 1 out de Classis Dom. M. Antonides van
- medeweten Dom. Blankstein v. Huising.
- 1 vout Hamme peters Oudeling
- Thrusten Remke
- Jan Jacobs
- De Schoolm. G. Vanninga

} Diacony

Art. 3.
Also in de vorige h. h. vergadering is besluit
was om in de saak van Elizabeth Lyfjes tot
de gehele afsnydinge voort te gaan en dar
toe ook de 1ste en 2de voorstelling an de
gemeente na kerkerorde reeds is geschied:
Edog Lyfjes Lyfjes voor den dag van haar
afsnijdinge door een brief verzoekt heeft, dat
de ban moogt worden ingehouden, beloven-
de vervolglyke satisfactie, afstand van
de Roomse en wedskering tot de kroormde
kerke: gelyk de leeraar, an wien de uitpraak
des bans te beente viel, sulx heeft goed-
gevonden met medeweten van De Antonides
en den Oudeling te bewilligen: hebben
oversule de leden tot dese saak gecomm-
mitteert nodig geagt, om tegen v. annade-
rent avondmaal hier over andermale te
vergaderen, en Elizabeth Lyfjes by haar te
ontbieden om haar tegenwoordige gevoe-
len en godintheit te verstaan; en t
geen tot bitamelyke handhaving van de
stuyting der gemeente peest word te be-
raamen en haar voor te dragen; ten einde
by aldien sy sulx hertebyk begeren, tot
de gemeentelike der kerke en H. Bond Negely
wider te worden toegelaten.

Verscheen in de vergadering Sijeb. Sijdes
 en werd a do presidente angesproken of
 de byzinsalen en bediening, so van haar afval
 tot de Roomse als tegenwoordige wedreken
 tot de geform. kerk; waar op sy antw.
 Dat al eenige jaren geleden ten avondm.
 had gegaen, vervolgens in geinckels in een paaps
 kinnelyk onder belofte van niet den man te
 gaan die mi op syn belofte anhoudend, haer
 gepast had na de Roomse kerk; dog dat sy
 niet met reede van haer gemoot derwaert
 geweest was, en thans ten daer of sy beswas
 vroede en ketelyk wente voor al haer
 leven daer voor beswaert te worden of eeni
 ge ergenis en buitenstep te begaan.
 Voorts datsy gevallen nam in 1 goed
 vinden van de eens kerkenraad om
 als nog sy eens van 1 avondm. te ont
 houden op dat de welmenentheid van
 haer binnens en wederkerige enighens
 mer kienlyk en blykbaar werde, en by
 ten anvolgende gelegenheid, voor sy
 wente tot de H. Tavel te gelaten te
 worden, gientlyk ten voldoeninge van
 de gemente en wegneming van gely
 vone byzinsalen en ergwaan, belydenis
 te doen van haer nabereus, weylust
 nemen tot de genade god in Chr. en
 volstandigheid der kerken om by de W
 Leere te blyven, en die door G. genade
 met een Christelyk wandel te mogen
 veruieren. war toe haer genade gisent!

Art 6

is besloten dat de verdere handhaving
 van dit besluit der vergaderinge en
 der predican, die in de antlaender
 voorzax 1 H. avondm. staant te bedien
 en der oudring sal worden verzegelt.

Art 7

lye dese Acta voorgelesen, goedge
 kent, en is de vergaderinge a do
 presidente M. Antonides met den
 gebode te dankiggeuse besloten

Middelsy d 15 Dec. 1762

H. Blom kltten
 Gul. t. Kuisinge scriba.

Des Heil: Avondmaals gehouden den 26 Decembs. 1762. zijnde bedien
door M. Antonides pred: te Ouderkerk

Den = 1 April 1763 proepredicatie
geschied - en is bysuet Eysjes als
nog door de geschillen en tegenstand
van haer man opgedet afwesig geweest
= en by och Jan men nes &
Rienje Luus wegens dronkensch. & sygnifficaffoniekant

Den = 3 t maand naal gehouden door
Mij H. Blanksteen pred: te Nieuwe

Den 30 Juni proepredicatie ged.
door Do. H. Blanksteen
en by tot de gemeente toegevoest
1 op gedane bekydenis voor Do. J. Jager
van Wijnstok
de Hoogwelg. D. E. Lowe
Luit. v. ter Odelmog.
2 a net Mettata van 4 Zand
de loofte Jacobs keitvrouw
van Barent Haams.

Den 13 Jul: Het Heilig Avondmaal nitgedult door
D. J. Hade Pred. t. Ouderkerk